

Til alle landets kommuner

23. august 2021

Landets kommuner inviteres hermed til senest den 25. oktober 2021 at ansøge om at blive testby som led i Partnerskab for levende bymidter.

BOLIG- OG PLANSTYRELSEN

Partnerskab for levende bymidter har afleveret en række anbefalinger og en værktøjskasse, som er resultatet af partnerskabets drøftelser om, hvad der skal til for at skabe og fastholde levende bymidter. Nu igangsætter vi partnerskabets fase 2, hvor anbefalinger og værktøjskasse skal testes i 3-5 byer i størrelsen 4.000-20.000 indbyggere.

Testbyerne vil i samarbejde med Partnerskab for levende bymidter og partnerskabets sekretariat tilrettelægge et forløb, hvor de udvalgte kommuner sammen med byens aktører får som mål at udarbejde en fælles udviklingsstrategi for bymidten. Arbejdet med udviklingsstrategien tager afsæt i partnerskabets anbefalinger og værktøjskasse og skal være en bredt funderet plan for, hvordan bymidten kan styrkes. Testbyerne vil blive udvalgt i november 2021, og arbejdet med at lave udviklingsplanen vil forløbe over et år. Forløbet er uddybet i bilag 1.

INDENRIGS- OG BOLIGMINISTERIET

Der er afsat en pulje på 500.000 kr. til at understøtte forløbet i form af facilitering, analyser eller aktiviteter i testbyerne. Derudover forventes det, at testbyerne får mulighed for at søge byfornyelsesmidler og midler under EU's Regionalfond 2021-2027, hvor regeringen arbejder på at afsætte midler til levende bymidter.

Ansøgningsskema og vejledning findes på Planinfo.dk under Partnerskab for levende bymidter, hvor der findes flere informationer om processen og om, hvor man kan henvende sig med spørgsmål. Tirsdag den 14. september afholdes et info-webinar med mulighed for at stille spørgsmål til ansøgningsproces og testforløb. Information om tilmelding findes på planinfo.dk.

Jeg håber, at I vil se positivt på muligheden for at afprøve partnerskabets anbefalinger og værktøjskasse og derigennem skabe de bedste forudsætninger for kommunens byer. Samtidig bidrager forløbet til at opnå flere værdifulde erfaringer med udviklingen af levende bymidter, som kan komme alle danske kommuner og byer til gode.

Med venlig hilsen

Sara Aasted Paarup
Kontorchef i Bolig- og Planstyrelsen
Formand for Partnerskab for levende bymidter

Bilag 1: Partnerskabets fase 2 – udvælgelse af 3-5 testbyer

I august 2020 lancerede regeringen Partnerskab for levende bymidter, da alt for mange danske bymidter oplever en funktionsudtømmning blandt andet pga. affolkning, ændrede handelsmønstre og nye mobilitets- og pendlingsmønstre.

I første fase har partnerskabet set nærmere på udfordringer, løsninger og erfaringer fra mindre og mellemstore byer både i Danmark og udlandet. Som et resultat udgav partnerskabet i maj 2021 anbefalinger til stat, kommune og andre aktører med interesse i at fastholde og udvikle levende bymidter.

Det er partnerskabets overordnede vurdering, at bymidterne i de mindre og mellemstore byer må udvikles til at være multifunktionelle handels-, aktivitets- og mødesteder, hvis de skal lykkes med at holde på så mange fysiske butikker som muligt og sikre, at tomme lokaler udnyttes af nye erhverv, kulturtilbud, idræts- og foreningsliv eller til bynære boliger. En sådan omstilling vil kræve et tæt samarbejde mellem bymidtens forskellige aktører, offentlige, private såvel som civile. Det centrale budskab i partnerskabets anbefalinger er derfor, at udbredelsen og engagementet i brede og formelle bymidtesamarbejder er nødvendigt for byernes omstilling. Der er brug for alliancer mellem alle relevante aktører og mod til at afprøve nye løsninger.

Partnerskabet udgav samtidig en værktøjskasse, som formidler de erfaringer og redskaber, partnerskabet drøftede på sine møder. Værktøjsskassen er et inspirationskatalog i tre niveauer, der beskriver 1) rammer for bymidtesamarbejder, 2) inspiration til projekter og aktiviteter, der kan sættes i gang samt 3) forslag til, hvor man kan tilegne sig yderligere viden og relevante data, herunder ideer til analyser og evalueringsmetoder.

Formålet med fase 2 er at få konkrete erfaringer fra 3-5 testbyer på løsningsmodeller og værktøjer til de mindre og mellemstore byer. Efter udvælgelsen skal testbyerne arbejde med at etablere og/eller udvide bymidtesamarbejdet. På den baggrund skal bymidtesamarbejdet udarbejde en bredt funderet udviklingsplan for bymidten samt formulere og eventuelt afprøve aktiviteter, der kan fastholde og skabe liv i bymidten. Udviklingsstrategien skal ligge klar ved afslutningen af fase to i efteråret 2022. Arbejdet med at udvikle bymidtesamarbejdet, skabe en bymidtestrategi samt at formulere aktiviteter skal tage udgangspunkt i partnerskabets anbefalinger og værktøjskasse, så erfaringerne fra testbyerne kan bruges til at skærpe og tilføje nye aspekter.

I udvælgelsen af testbyer vil der ud over bystørrelsen (ca. 4.000-20.000 indbyggere) først og fremmest blive lagt vægt på, at testforløbet bidrager til at udvikle det nuværende bymidtesamarbejde, og at testbyerne tilsammen får afprøvet forskellige værktøjer, samarbejdsformer og anbefalinger fra partnerskabet. Dernæst vil det blive tilstræbt at udvælge såvel mindre som større byer, og byer med forskellige oplandsfunktioner, udfordringer og potentialer. Endelig vil det blive forsøgt at opnå en geografisk spredning mellem byerne.

For testbyerne vil der indgå følgende aktiviteter:

- Opstart og sættemøde med sekretariatet (4. kvartal 2021)
- Fælles vidensdeling og seminarer på tværs af testbyerne (løbende)
- Midtvejsmøde med partnerskab for levende bymidter (forår 2022)
- Afslutning og evalueringsmøde (4. kvartal 2022)

For hver testby nedsættes en lokal styregruppe bestående af kommunen samt de private og civile aktører i bymidten, som indgår i projektet. På opstartsmødet vil styregruppen i samarbejde med partnerskabets sekretariat diskutere og justere testforløbet. På baggrund af partnerskabets hidtidige arbejde vil sekretariatet komme med forslag, der kan skærpe og målrette testforløbet. Testbyerne vil desuden få adgang til register- og datatræk, der indhentes for at understøtte arbejdet med den fælles udviklingsplan.

Undervejs vil sekretariatet facilitere vidensdeling på tværs af testbyerne samt være vært for seminarer om udvalgte emner. Her vil det være muligt at få eksterne indspark og inspiration til arbejdet. Testbyerne vil ligeledes blive tilbudt at deltage i et midtvejsmøde med Partnerskab for levende bymidter, hvor de første erfaringer vil blive drøftet.

Det er vigtigt, at erfaringerne fra testbyerne indsamles, analyseres og formidles. Sekretariatet vil indgå i at udforme evalueringsdesignet samt facilitere et afsluttende evalueringsmøde med hver testby.